

Arkivsak-dok. 24/06373-1
Saksbehandler Henrik Høst

Saksgang

Utvalg for plan, miljø og teknikk 2023 - 2027
Formannskapet 2023 - 2027
Bystyret 2023 - 2027

Møtedato

02.04.2024
04.04.2024
18.04.2024

Sak nr.

Alvim Renseanlegg - Status og økonomisk ramme - Vår 2024

Innstillingssak.

Medsaksbehandlere: Jon Anders Lied, Jens Otto Løkkevik

Kommunedirektørens innstilling:

1. Saken tas til orientering

Vedlegg:

00-1.00.LED.00.R.001_Oppdatert basiskalkyle J08

Sammendrag:

Dette er første planlagte sak om status og økonomisk ramme for Alvim renseanlegg for 2024. Oppdatert basiskalkyle for prosjektet, utført av Norconsult, viser at tidligere vedtatte ramme for prosjektet på 1 343 mill. kr. videreføres.

Det er inngått kontrakt for 6 av 17 entrepriser. Øvrige entrepriser er under prosjektering.

Prosjektet styrer mot sluttfrist 31.12.2026 til tross for enkelte delforsinkelser.

Utredning:

I sak til bystyret 03.03.2022 signaliserte kommunedirektøren at det vil legges frem saker for bystyret to ganger årlig om status og økonomisk ramme som gjelder nytt Alvim renseanlegg og transportetapper. I tillegg vil det legges frem ekstraordinære saker til bystyret ved behov. Dette er første sak i 2024 og er en planlagt sak. Den forrige saken om status og økonomisk ramme for nytt Alvim renseanlegg ble behandlet av bystyret i juni 2023.

Norconsult har på vegne av Sarpsborg kommune revidert basiskalkylen for prosjektet. Denne ligger vedlagt i saken. Den legger til grunn kjente forutsetninger per desember 2023. I den oppdatert basiskalkyle for prosjektet er det foretatt noen omfordelinger på poster internt i

prosjektet med bakgrunn i innkomne tilbud og pågående prosjektering. De oppdaterte kalkylene viser fortsatt at bevilget ramme er tilstrekkelig, og at det ikke er grunnlag for å endre prosjektrammen på det nåværende tidspunkt.

6 av 17 utførelseskontrakter tilhørende prosjektet Alvim renseanlegg er nå inngått. Prosjektering av de øvrige elleve utførelseskontraktene pågår. Prosjekt Alvim renseanlegg er delt i to delprosjekt. Delprosjekt 1 som omfatter det som foregår innenfor tomten til dagens renseanlegg og delprosjekt 2 som omfatter VA-transportetappene inn til og ut fra renseanlegget. I tillegg skal det foretas oppgradering av pumpestasjoner, etablering av dykkermagasin og mikrokraftverk.

Renseanlegget:

Skisse over det fremtidige renseanlegget på Alvim:



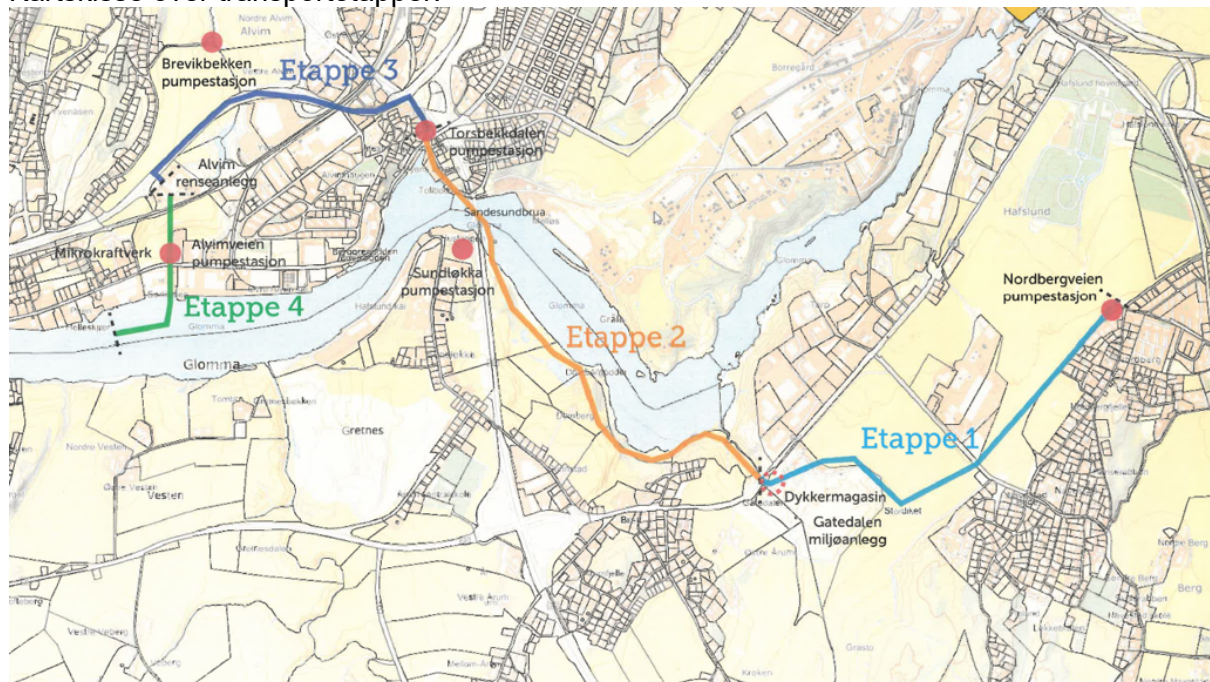
Nytt renseanlegg er en ombygging og utvidelse av det eksisterende renseanlegget. Det har siden april 2023 foregått grunnarbeider. Det er foretatt geotekniske områdestabiliseringer, opprettelse av riggområde, etablering av intern anleggsvei og rørpressing under jernbanen. Videre foregår utgraving og peling for Biobygg. Disse arbeidene vil foregå frem til juni 2024 og er innlemmet i entreprise B5 – Forberedende arbeider.

Parallelt med dette har det vært arbeidet med å etablere et nytt gassanlegg (Entreprise M4 – Nytt Gassanlegg), som skal erstatte det gamle gassanlegget. Arbeidet med gassanlegget har støtt på utfordringer og er forsinket, men det vil ikke påvirke sluttfristen for anlegget. Utfordringene har bestått i prosjektering av gassanlegget og lange leveringstider på visse komponenter.

Entreprise for Bygg og grunnarbeider (B1) ble lyst ut i markedet høsten 2023. Det ble inngått kontrakt med Veidekke Entreprenør AS i mars 2024. I hovedsak består denne entreprisen av byggetekniske arbeider for nytt biobygg, etablering av midlertidig administrasjonsbygg, nytt administrasjonsbygg og nytt garasjebygg. Oppstart av arbeidene er juni 2024, og de vil pågå ut 2026.

Prosjektet er i henhold til hovedfremdriftsplanen og i rute for å nå sluttfristen den 31.12.2026.

Kartskisse over transportetapper.



Status: Detaljprosjektering pågår. Forventet utlysning høsten 2024.

På hele strekningen er det svært utfordrende grunnforhold, og det kreves omfattende geotekniske tiltak for å kunne gjennomføre tiltaket. I området rundt Gatedalen miljøanlegg må det blant annet gjennomføres utplaneringer, masseutskiftning og sikring/steinsetting av Gatedalsbekken. VA-grøftene må kalkstabiliseres. Dette er en utbredt metode for å stabilisere bløte og vanskelige jordarter, spesielt leire, i forbindelse med utgravinger, oppfyllinger etc.

Arbeid med grunnnerverv vil bli igangsatt når traseen er ferdig prosjektert.

Det er gitt muntlige signaler fra fylkeskommunen om at det vil komme krav om arkeologiske undersøkelser på etappen. Kommunedirektøren er ikke kjent med forekomster som vil kunne ha betydning for fremdriften til prosjektet. .

Transportetappe 2 (Gatedalen – Torsbekk pumpestasjon)

Status: Utførelse

Det ble inngått kontrakt med utførende entreprenør Leif Grimsrud 15.02.2024. Anleggsstart er planlagt uke 14.

Deler av Glommastien må stenges av i 2024 for å få gjennomført anleggsarbeidene. I tillegg må Glommastien avstenges en kortere periode våren 2025 for å slutføre arbeidet. . Det vil bli etablert og skiltet en midlertidig omlegging av Glommastien.

Denne etappen er et samarbeid med Fredrikstad kommune. Fredrikstad kommune og Sarpsborg kommune har i dag en felles avløpsledning på strekningen som er i dårlig stand. Når strekningen nå graves opp, vil det bli lagt nye avløpsledninger for begge kommuner.

Langs Glommastien skal det graves i områder med svært forurensede masser. Det er utarbeidet tiltaksplan som viser hvordan massene skal behandles og deponeres.

Det er viktige naturverdier langs Glommastien. Egne miljørådgivere er engasjert for oppfølgingen av anleggsarbeidene. Dette for å sikre en god prosjektgjennomføring.

Etappen omfatter også kryssing av Glomma. Kryssingen er tenkt utført høsten 2024. Det er stilt strenge krav til denne gjennomføringen med tanke på periode og utførelse ettersom dette er både gyteområde og oppvekstområde for laks.

Transportetappe 3 (Torsbekkdalen pumpestasjon – Alvim Renseanlegg):

Status: Under prosjektering

Etappen går både gjennom områder med dyrket mark og områder med mye eksisterende infrastruktur. Det inkluderer kryssing av jernbane, området ved McDonalds og flere kryssinger av fylkesvei 109. Anleggsteknisk vil det bli gjennomført som en kombinasjon av tradisjonell graving og rørpressinger.

På strekningen mellom Torsbekkdalen pumpestasjon og FV109 er det flere private næringsdrivende som blir berørt. Det må inngås grunneieravtaler med grunneierne langs traseen. Dette arbeidet er utfordrende, tidkrevende og har ført til en forsinkelse av planlagt oppstart 2024. Dersom grunnervervene trekker ut i langdrag, kan det påvirke totalfremdriften. Foreløpig ligger det an til at planlagte sluttfrister blir nådd.

Fylkeskommunen har stilt krav om arkeologiske undersøkelser på en del av strekningen langs FV109.

Transportetappe 4 (Alvim renseanlegg – Ut i Glomma):

Strekningen mellom Alvim renseanlegg og Alvimveien pumpestasjon ble utført i entreprise B5. Den resterende delen fra Alvimveien pumpestasjon til Glomma er under prosjektering. Det har vært gjort undersøkelser og beregninger for å kartlegge om deler av den eksisterende utslippsledningen kan brukes videre og dermed kunne redusert antall meter grøftegraving. Konklusjonen er at det kan den ikke. Dette medfører at det må etableres nye ledninger på hele strekningen. Dette gjør at det må reetableres et kaianlegg etter at

grøftearbeidene er ferdigstilt. Omfanget av reetablering av kaianlegg og kostnader med dette vil bli oppdatert ved neste revisjon av basiskalkyle.

Entreprise P1_ Tekniske anlegg

I oppstartsfasen av prosjekteringen.

Entreprise P1 omfatter nytt mikrokraftverk og saltvannspumpe ved Alvimveien pumpestasjon, oppgradering av Brevikbekken og Torsbekkdalen pumpestasjon, og ny ventilkum med overbygg for styring av dykkermagasin.

Det er gjennomført et måleprogram for å kartlegge avløpsmengdene. Resultatene har vist at det ikke er behov for å etablere buffermagasin ved Brevikbekken pumpestasjon.

Utslippstillatelser:

Det er søkt Statsforvalteren om to utslippstillatelser.

Den første er på permanent utslippstillatelse for anlegget og vil gjelde fra anlegget er satt i drift 31.12.2026. Søknaden ble sendt Statsforvalteren sommeren 2023 og er nå til behandling hos Statsforvalteren.

Det er også søkt om en midlertidig utslippstillatelse. I forbindelse med ombygningen på Alvim renseanlegg må anlegget stenges ned en periode høsten 2025 for å foreta nødvendige ombygninger. I den forbindelse vil avløpsvannet slippes direkte ut i Glomma. Statsforvalteren har hatt søknaden ute på høring og prosjektet har svart opp innkomne høringsuttalelser. Søknaden er nå til videre behandling hos Statsforvalter.

Konsekvenser økonomi, miljø og folkehelse:

Økonomi:

I forrige sak om Alvim renseanlegg, som ble lagt frem for bystyret i juni 2023, med tilhørende oppdaterte basiskalkyle, vedtok bystyret at «*Nytt renseanlegg med tilhørende tilførselsinfrastruktur gjennomføres innenfor en økonomisk ramme på 1 342 mill.kr (...)*»

Norconsult foretok en oppdatert kostnadskalkyle per desember 2023 som viser at den økonomiske rammen bystyret har bevilget for prosjektet fortsatt er tilstrekkelig.

Det er innkommet to priser i perioden siden sist oppdaterte kostnadskalkyle. Entreprise B1 (Bygg og grunnarbeider) lå tilnærmet på forventet estimat (regulert til 2023 priser) og entreprise T2 (VA-transportetappe fra Gatedalen til Torsbekk pumpestasjon) lå vesentlig lavere enn forventet.

Samlet sett er omfanget av prosjekteringen blitt mer omfattende enn forventet, og det settes av mer ressurser til oppfølging på byggeplass for å sikre et godt sluttprodukt, sikkerhet på byggeplassen og økonomioppfølging. Usikkerhetsavsetningen reduseres med 6 mill. kroner, og det er foretatt interne justeringer av budsjettpostene.

Det ble i tidligere kalkyle estimert med en prisøkning på 5% for 2023, og Norconsult mener at dette står seg for året 2023.

I oppdatert basiskalkyle er det estimert en prisstigning på 4,5% i 2024, 4,5 % i 2025 og 4,3% i 2026. SSBs prognose for konjunkturtendenser og prognosen for lønnsvekst er lagt til grunn for prisstigningsestimat de nærmeste årene.

Fremtidig prisstigning er usikker og vil kunne påvirke kostnadsrammen på prosjektet.

Prosjektet har nå fått inn pris på 6 av 17 entrepriser. Videre prosjektering og innkomne tilbudspriser er en usikkerhet og vil kunne påvirke sluttkostnaden.

Kommunedirektøren anbefaler at eksisterende ramme blir videreført etter siste oppdaterte basiskalkyle.

Miljø:

Sentralt i prosjektet står arbeidet med rensing av avløpsvannet og oppfyllelse av ny utslippstillatelse fra statsforvalteren. Avløpsvannet renses blant annet for fosfor, nitrogen og organisk materiale. Med dette bidrar Sarpsborg kommune aktivt for å bedre miljøtilstanden i Oslofjorden.

Det har vært utarbeidet en jordbruksplan for å ivareta matjord på en best mulig måte i prosjektet.

På transportetappe 2 har miljøundersøkelsene påvist en del forurensede masser på deler av traseen. Tiltaksplaner for håndtering av dette er utarbeidet.

Det er utarbeidet diverse miljøoppfølgingsplaner i prosjektet og det er engasjert egne miljørådgivere som bistår under prosjektering og utførelse.

Folkehelse:

Et renseanlegg som oppfyller kravene til rensing, vil komme befolkningen til gode ved at det blir renere vann i Glomma og i Ytre Oslofjord og dermed økt attraktivitet for friluftsliv og bading.